

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

UDRUŽENJE GRAĐANA
**INKLUZIJA OSOBA
SA INVALIDITETOM**
- ZLATIBOR -

ОПШТА МЕТОДОЛОГИЈА

ЗА ПРОЦЕНУ ПРИСТУПАЧНОСТИ
УГОСТИТЕЉСКИХ ОБЈЕКТА И
ТУРИСТИЧКИХ АГЕНЦИЈА

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

HELVETAS
SRB

Gradanske
inicijative

ЗАЈЕДНО ЗА
АКТИВНО ГРАЂАНСКО
ДРУШТВО

UDRUŽENJE GRAĐANA
**INKLUZIJA OSOBA
SA INVALIDITETOM**
- ZLATIBOR -

ИЗДАВАЧ: Инклузија особа са инвалидитетом Чајетина

ГОДИНА: 2021.

АУТОРКЕ И АУТОРИ: Видан Данковић,
Ирена Лакобрија Делић
Владимир Марковић
Љупка Михајловска

ДИЗАЈН И ПРИПРЕМА ЗА ШТАМПУ: Владимир Ђурић
Ана Младеновић

УРЕДНИК: Александар Радишић

Јул, 2021. године

Изјава о одрицању одговорности: Ова публикација настала је у оквиру пројекта “Приступачан Златибор за све” који је добио подршку пројекта „Заједно за активно грађанско друштво – АСТ”, који је подржала Влада Швајцарске, а који спроводе Helvetas Swiss Intercooperation и Грађанске иницијативе. Мишљење које је изнето у овој публикацији је мишљење аутора и не представља нужно и мишљење Владе Швајцарске, Helvetas Swiss Intercooperation или Грађанских иницијатива.

САДРЖАЈ

Појмови.....	7
УВОД.....	8
1. Правни оквир	10
2. Општа методологија.....	12
2.1 Процена приступачности угоститељског објекта за смештај.....	12
2.1.1 Места за паркирање испред улаза у угоститељски објекат за смештај.....	12
2.1.2 Прилаз улазу у угоститељски објекат за смештај.....	13
2.1.3 Улаз у угоститељски објекат за смештај	15
2.1.4 Унутрашњост угоститељског објекта за смештај (стазе и ходници).....	16
2.1.5 Рецепција.....	17
2.1.6 Лифтови	18
2.1.7 Степениште.....	19
2.1.8 Приступачне собе.....	20
2.1.9 Купатило.....	23
2.1.10 Кухиња (односи се на апартмане/станове).....	33
2.1.11 Приступачне информације и комуникација.....	33
2.1.12 Приступачност услуга смештајног објекта и додатне услуге	35
2.2 Процена приступачности угоститељског објекта за исхрану и пиће.....	46
2.2.1 Места за паркирање испред улаза у угоститељски објекат.....	46
2.2.2 Прилаз улазу у угоститељски објекат за исхрану и пиће.....	47
2.2.3 Улаз у угоститељски објекат за исхрану и пиће	48
2.2.4 Унутрашњост ресторана/кафеа	49
2.2.5 Башта/тераса угоститељског објекта за исхрану и пиће	57
2.3 Процена приступачности туристичке агенције	58
2.3.1 Места за паркирање испред улаза у туристичку агенцију и прилаз.....	58
2.3.2 Улаз у туристичку агенцију.....	60
2.3.3 Унутрашњост туристичке агенције.....	61
2.3.4 Инфо – пулт / Информације.....	62

Појмови

Методологија: контекстуални оквир за истраживање, кохерентна и логична шема заснована на погледима, веровањима и вредностима која омогућава истраживачима да доносе одлуке - *Kara, Helen (2015). Creative research methods in the social sciences: a practical guide.*

Приступачност: степен у ком, људи из целокупне популације са најширим спектром карактеристика и могућности, могу користити производе, системе, услуге, окружење и објекте ради постизања одређеног циља у одређеном контексту употребе - *ISO 9241-11:2018.*

Угоститељски објекат: је функционално повезан, посебно уређен и опремљен простор који испуњава прописане минималне техничке и санитарно-хигијенске услове за пружање угоститељских услуга, односно за обављање угоститељске делатности, у складу са законом којим се уређује област туризма. *Правилник о условима и начину обављања угоститељске делатности, начину пружања угоститељских услуга, разврставању угоститељских објеката и минимално техничким условима за уређење и опремање угоститељских објеката ("Сл. гласник РС", бр. 48/2012 и 58/2016)*

Угоститељски објекти за смештај: хотел, апарт – хотел, гарни – хотел, мотел, туристичко насеље, апартманско насеље, камп, пансион, хостел, преноћиште, одмаралиште, ботел, кућа, апартман, соба, сеоско туристичко домаћинство, ловачка вила, ловачка кућа, ловачки дом, ловачка колиба и други објекти за пружање услуга смештаја независно од назива под којим послују (коначиште, хан, конак, етно кућа, вила, кампиралиште, кампинг одмориште, кампинг стоп и др.). *Правилник о условима и начину обављања угоститељске делатности, начину пружања угоститељских услуга, разврставању угоститељских објеката и минимално техничким условима за уређење и опремање угоститељских објеката ("Сл. гласник РС", бр. 48/2012 и 58/2016)*

Угоститељски објекат за исхрану и пиће: ресторан, кафана, бар, кетеринг објекат, објекат брзе хране, покретни објекат и други објекти (гостионица, крчма, коноба, механа, национална кућа, чарда, ресторан домаће кухиње, таверна, кафетерија, пицерија, печењара, грил, ћевабџиница, рибли грил, пилећи грил, роштиљница, пивница, кафе-посластичарница, палачинкарница, кафе, чајџиница, бифе, бистро, биртија, аперитив бар, кафе бар, коктел бар сендвич бар, салат – бар, експресо бар, снек – бар, ноћни бар, диско бар, дансинг бар, кабаре бар и др.). *Правилник о условима и начину обављања угоститељске делатности, начину пружања угоститељских услуга, разврставању угоститељских објеката и минимално техничким условима за уређење и опремање угоститељских објеката ("Сл. гласник РС", бр. 48/2012 и 58/2016)*

Туристичка агенција: привредно друштво, предузетник, друго правно лице које обавља делатност туристичких агенција. *Закон о туризму ("Сл. гласник РС", бр. 17/2019)*

Туристичка дестинација: одредиште туристичког путовања које својом опремљеношћу омогућава прихват и боравак путника. *Закон о туризму ("Сл. гласник РС", бр. 17/2019)*

Туристичка атракција је нарочито привлачно обележје туристичке дестинације, природног или друштвеног карактера у оквиру туристичког простора. *Закон о туризму ("Сл. гласник РС", бр. 17/2019)*

УВОД

Приступачност је предуслов за самосталан живот, пуно и равноправно учешће особа са инвалидитетом и представља једно од основних начела на којима се заснива **Конвенција Уједињених нација о правима особа са инвалидитетом**, коју је Република Србија потписала међу првима и ратификовала 2009. године.

Члан 30. Конвенције односи се на Учешће у културном животу, рекреацији, активностима у слободно време и спорту и у њему се наводи да су државе потписнице у обавези да обезбеде да особе са инвалидитетом имају приступ спортским, рекреативним и туристичким догађајима и да обезбеде приступ услугама које им омогућавају да буду укључени у рекреативне или туристичке активности. Домаће законодавство такође предвиђа обавезну приступачност објеката у којима се пружају услуге намењене јавности.

Услед пандемије изазване вирусом КОВИД 19, која је подразумевала и ограничен приступ иностраним туристичким дестинацијама, потражња за домаћим туризмом је повећана како у општој популацији тако и међу особама са инвалидитетом. Као водећа туристичка дестинација, Златибор тежи да обезбеди доступне информације о приступачности за особе са инвалидитетом и да стратешки ради на уклањању баријера. Најважнија привредна активност у општини Чајетина је туризам, па су услуге из ове области кључне како за оне који овде живе и пружају их, тако и за посетиоце широм Србије и света. Златибор је најразвијенија туристичка дестинација у Србији, а бележи око 1.300.000 ноћења годишње. Преко Туристичке организације Златибор оглашава се 81 смештајни објекат, 12 туристичких агенција и 55 угоститељских објеката.

Иако општина континуирано ради на унапређењу пружања услуга за све грађане, особама са инвалидитетом и даље су неприступачни бројни садржаји и нема услова за њихово равноправно учешће у животу локалне заједнице, а поузданих података о приступачности угоститељских објеката и садржаја које нуде локалне туристичке агенције нема. Управо то је био разлог да се кроз пројекат Приступачан Златибор за све изради јединствена методологија за процену приступачности која треба да послужи као алат за поуздано вршење процене приступачности, прикупљање података и њихово публикување на дестинационом систему Туристичке организације Златибор.

Методологија представља сет фактичких питања кроз која се утврђује чињенично стање у погледу приступачности за сваки објекат појединачно. Питања су конципирана тако да обухватају анализу физичке приступачности сваке просторије и објекта у целини, као и услуга и садржаја који се у њему пружају. Ради ефикасније примене, питања су груписана у три одвојене целине како би се извршила процена. Свака целина је извод најрелевантнијих питања представљених у три одвојена анекса, док општи преглед садржи додатна појашњења за сваки сегмент процене, као и препоруке на шта треба обратити пажњу и који део би се могао унапредити. Целокупна методологија ослања се на важеће домаће правне прописе, а осврће се и на међународне стандарде и препоруке.

Будући да су неки од аутора особе са инвалидитетом, сматрало се да ову прилику треба искористити за припрему препорука насталих из практичног туристичког искуства особа са инвалидитетом, а чија би сврха требало да буде унапређење стандарда и прописа.

Најзначајнија вредност овог алата је та што га је могуће применити на све туристичке дестинације, на шта смо посебно поносни.

Позивамо све који су савезници у процесу унапређења приступачности да пажљиво прочитају питања, запажања и препоруке и обратe нам се уколико имају неку сугестију или препоруку за унапређење методологије. Ово је пионирски подухват, подложен константном ажурирању, са сврхом да крајњи корисник добије прецизну информацију о приступачности, али и да пружаоци услуга повећају сопствене капацитете за уклањање баријера и учине своје услуге приступачне свима.

Надамо се да ће коришћење овог алата превазићи наша очекивања.

Удружење Инклузија особа са инвалидитетом Чајетина,

Општина Чајетина,

Ауторке и аутори

1. Правни оквир

Целокупна методологија ослања се на међународне правне акте и законодавство Републике Србије.

Конвенција Уједињених нација о правима особа са инвалидитетом - Полазни основ за израду Методологије налази се у Конвенцији о правима особа са инвалидитетом и то у члановима 9. и 30. Члан 9. дефинише област приступачности док се члан 30. односи на учешће у културном животу, рекреацији, активностима у слободно време и спорту. **Општи коментар број 2** Комитета Уједињених нација односи се на члан 9 и представља документ који се ослања на Конвенцију, а у ком је детаљно разрађен концепт приступачности.

Сет националних закона који је од посебног значаја за развој Методологије представљају **Закон о туризму, Закон о угоститељству и Закон о планирању и изградњи** из којих произилазе подзаконски акти који регулишу област приступачности.

Закон о туризму као једно од начела у члану 2. наводи „поштовања људских права и достојанства особа са инвалидитетом, равноправности и забране дискриминације у туризму у складу са прописима којима се спречава дискриминација особа са инвалидитетом“. Значајно је истаћи и то да **члан 3. истог закона у оквиру дефиниције појмова препознаје знаковни језик те се наводи** „знаковни језик је показни језик и означава визуелни начин споразумевања глувих особа, посебно уговореним, односно стандардизованим знацима руку и прстију, са или без мимике, са сопственом граматицом и синтаксом, помоћу кога се преносе мисли, представе, намере и појмови“. Поред тога, у члану 89. у ком се дефинишу неопходне компетенције туристичких водича међу којима је и познавање страног језика, наводи се „Знаковни језик ће се сматрати страним језиком“.

Закон о угоститељству у члану 36. између осталог дефинише да „министар надлежан за послове здравља прописује санитарно-хигијенске услове за уређење и опремање угоститељског објекта и пружање услуга за особе са инвалидитетом“. **У члану 74. Овог закона наводи се да боравишну таксу не плаћају** „особе са инвалидитетом са телесним оштећењем од најмање 70%, војни инвалиди од прве до пете групе, цивилни инвалиди рата од прве до пете групе, слепа лица, лица оболела од дистрофије и сродних мишићних и неуромишићних обољења, паралегије и квадриплегије, церебралне и дечје парализе и мултиплекс склерозе, особе ометене у развоју, као и пратилац наведених особа“.

Правилник о условима и начину обављања угоститељске делатности, начину пружања угоститељских услуга, разврставању угоститељских објеката и минимално техничким условима за уређење и опремање угоститељских објеката иако на прво читање препознаје особе са инвалидитетом као кориснике услуга, делује као да постоје посебни објекти у којима се пружају услуге особама са инвалидитетом. Формулација у члану 30. овог правилника која гласи „Угоститељски објекат у којем се пружају услуге и особама са инвалидитетом, мора да има улаз у објекат, као и врата, опрему и простор за манипулацију у просторијама које користе, димензионисане и уређене у складу са потребама особа са инвалидитетом. Улазна врата смештајне јединице за особе са инвалидитетом морају да буду означена одговарајућим ознакама“ наводи на закључак да нису сви угоститељски објекти предвиђени за коришћење од стране особа са инвалидитетом, већ да постоје посебни објекти где се услуга пружа и особама са инвалидитетом, што не би смео да буде случај. Особе са инвалидитетом би требало да имају омогућен приступ свим угоститељским објектима.

Још један значајан пропис је и **Закон о планирању и изградњи** који на јасан начин прописује да објекти за јавну употребу морају бити приступачни. **У члану 5.** прописано је „Зграде јавне и пословне намене, као и други објекти за јавну употребу (улице, тргови, паркови и сл.), морају се пројектовати, градити и одржавати тако да свим корисницима, а нарочито особама са инвалидитетом, деци и

старим особама, омогућавају несметан приступ, кретање и боравак, односно коришћење у складу са одговарајућим техничким прописима чији су саставни део стандарди који дефинишу обавезне техничке мере и услове пројектовања, планирања и изградње, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама. Стамбене и стамбено-пословне зграде са десет и више станова морају се пројектовати и градити тако да се свим корисницима, а нарочито особама са инвалидитетом, деци и старим особама омогућава несметан приступ, кретање, боравак и рад“. У члану 30. наводи се да, између осталог, „Правила уређења садржана у просторном плану подручја посебне намене, просторном плану јединице локалне самоуправе и урбанистичким плановима садрже нарочито услове којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са инвалидитетом, у складу са стандардима приступачности; У члану 53а. којим се дефинишу локацијски услови прописано је: „Инвеститор није дужан да прибави локацијске услове у случају када изводи радове на инвестиционом одржавању објекта и уклањању препрека за особе са инвалидитетом“. Закон предвиђа и казнене одредбе у члану 206 „Новчаном казном од 300.000 динара казниће се за прекршај привредно друштво или друго правно лице које је инвеститор објекта ако не обезбеди приступ објекту особама са инвалидитетом у складу са стандардима приступачности (члан 5). За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу, новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара. За прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице које је инвеститор објекта, новчаном казном од 20.000 до 100.000 динара. Захтев за покретање прекршајног поступка из ст. 1, 2. и 3. овог члана подноси надлежни грађевински инспектор“.

Сви детаљи који се односе на стандарде приступачности садржани су у **Правилнику о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама.**

Осим закона који се уско примењују на туризам, угоститељство и изградњу објеката, за израду методологије значајни су и **Закон о забрани дискриминације**, као и **Закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом.**

2. Општа методологија

2.1 Процена приступачности угоститељског објекта за смештај

2.1.1 Места за паркирање испред улаза у угоститељски објекат за смештај

1. Да ли испред улаза у смештајни објекат постоји паркинг место обележено вертикалном и хоризонталном сигнализацијом за особе са инвалидитетом?

- а) да
- б) не

2. Ако је одговор на претходно питање ДА, колико места је обележено?

_____ (унети број)

3. Да ли паркинг место има директну пешачку везу између пројектованог слободног простора за маневар и најближе пешачке стазе, без изласка на коловоз?

- а) да
- б) не

4. Да ли постоји означено поље за излазак возача/особе са инвалидитетом из возила?

- а) да
- б) не

Напомена:

Приступачно паркинг место је посебно означено (вертикалном и хоризонталном сигнализацијом) као резервисано за особе са инвалидитетом, са означеним пољем за излазак возача са инвалидитетом и спуштеним ивичњаком на месту преласка на тротоар. Најмања укупна површина места за паркирање возила која користе особе са инвалидитетом износи 370 цм x 480 цм.

Детаљи се налазе у Правилнику, члан 36.

2.1.2. Прилаз улазу у угоститељски објекат за смештај

5. Да ли прилаз до улаза у смештајни објекат са јавне површине има препреке (степеник, нагле промена нивоа, ивичњак и стрми успон) за особе које користе колица, ходалице или друга помагала за кретање?

- а) да
- б) не

Напомена:

Свака разлика у висини на путу до објекта већа од 5 цм може бити препрека за несметано кретање. Члан 6 Правилника

6. Уколико је одговор на претходно питање ДА, колика је висинска разлика?

_____ (унети број)

7. Како је савладана висинска разлика ако је има?

- а) коса раван
- б) рампа: ширина _____; нагиб _____; дужина _____;

Да ли постоје рукохвати?

- а) да
- б) не
- в) подизна платформа

Да ли је чиста и функционална?

- а) да
- б) не
- г) косо подизна склопива платформа
- д) лифт
- ђ) препрека није савладана

8. Да ли прилаз од приступачног паркинг места до улаза у смештајни објекат има препреке (степеник, нагле промена нивоа, ивичњак и стрми успон) за особе које користе колица, ходалице или друга помагала за кретање?

- а) да
- б) не

9. Уколико је одговор на претходно питање ДА колика је висинска разлика?

10 Како је савладана висинска разлика ако је има?

- а) коса раван
- б) рампа: ширина _____; нагиб _____; дужина _____;

Да ли постоје рукохвати?

- а) да
- б) не
- в) подизна платформа

Да ли је чиста и функционална?

- а) да
- б) не
- г) косо подизна склопива платформа
- д) лифт
- ђ) препрека није савладана

Напомена:

Коса раван представља пешачку, равну, чврсту површину која је под углом у односу на хоризонталну раван;

Рампа представља елемент приступачности за савладавање висинских разлика. Обавезни елементи рампе су коса раван, рукохвати, граничници и у посебним случајевима одморишта или подести;

Вертикално подизна платформа предвиђа се као плато величине најмање 110 цм до 140 цм са погонским механизмом, ограђена заштитном оградом до висине од 120 цм, пресвучена и опремљена материјалом који не клизи, опремљена прекидачима за позив и сигурносним уређајем. Члан 11 Правилника

Коса подизна склопива платформа користи се као елемент приступачности за потребе савладавања висинске разлике веће од 120 цм у унутрашњем или спољашњем простору, искључиво у стамбеним јединицама. Коса подизна склопива платформа поставља се на бочне зидове степеница или степенишну ограду, која се води дужином целог степеништа, а мора имати: плочу платформе величине најмање 90 x 100 цм, бочну подну преклопну заштиту висине 20 цм и преклопни заштитни рукохват, и опремљена је склопивим седиштем. Члан 12 Правилника.

2.1.3 Улаз у угоститељски објекат за смештај

11. Измерите и упишите ширину улазних врата: _____

12. Да ли улазна врата имају праг?

- а) да
- б) не

13. Ако је одговор на претходно питање ДА упишите висину прага: _____

14. Упишите ширину прага ако га има: _____

15. Да ли се врата отварају с лакоћом?

- а) да
- б) не

16. Означите на који начин се врата отварају

- а) кваком
- б) ручком
- в) притиском на дугме/тастер
- г) аутоматски
- д) нешто друго: _____

17. Ако постоји предворје без потпуно аутоматских врата, упишите колика је ширина чистог подног простора између оквира унутрашњих и спољашњих врата, како би се омогућило да особе које користе колица прођу кроз једна врата без затварања и ударања колица када се приближавају и отварају друга врата? _____

18. Ако на улазним вратима постоји механизам за кључ/картицу за отварање врата на којој висини је постављен? _____

Напомена:

Читач картице мора да буде постављен на висини приближно од 80 цм да омогућава да особе које користе колица приђу и употребе картицу-односно отворе врата.

2.1.4 Унутрашњост угоститељског објекта за смештај (стазе и ходници)

19. Заокружите слово испред понуђеног одговора ако је одговор ДА на питање да ли су ходници, коридори и стазе за кретање без препрека (степеник, нагле промена нивоа, ивичњак и стрми успон), које ометају приступ особама које користе колица, ходалице и друга помагала између:

- а) лобија и приступачних соба и апартмана
- б) лобија и ресторана
- в) лобија и кафеа
- г) лобија и свечане сале
- д) лобија и сале за састанке
- ђ) лобија и јавног тоалета
- е) лобија и тоалета за запослене
- ж) лобија и продавнице са сувенирима, новинарница и других продавница
- з) лобија и фризерског салона
- и) лобија и велнес и спа дела
- ј) лобија и теретане
- к) лобија и базена
- л) лобија и јавне терасе или баште објекта
- љ) питање није релевантно за тип објекта

20. Која је ширина ходника и пролаза од улаза, лобија, до соба и ресторана?

до лобија _____

до соба _____

до ресторана _____

Напомена:

За несметано кретање у простору пројектују се пешачки прилази и ходници који имају ширину од најмање 180 цм (изузетно 195 цм) за двосмерно кретање, а најмање 90 цм за једносмерно кретање у пролазима на краћим растојањима. Детаље погледати у члану 14. Правилника.

21. Да ли постоје тактилне стазе за кретање слепих и слабовидих особа?

- а) да
- б) не

Напомена:

Слепе и слабовиде особе се у кретању ослањају на оно што белим штапом или својим другим чулима могу да осете. Тактилне линије вођења су посебно дизајниране рељефне површине које слепим особама олакшавају кретање и сналажење у простору.

22. Да ли ходници и коридори имају нагибе – стрме падове или степенице?

- а) да
- б) не
- в) питање није релевантно за тип објекта

23. Уколико је одговор на претходно питање ДА, како је савладана висинска разлика?

а) коса раван

б) рампа: ширина _____; нагиб _____; дужина _____;

Да ли постоје рукохвати?

а. да

б. не

в) подизна платформа

Да ли је чиста и функционална?

а. да

б. не

г) косо подизна склопива платформа

д) лифт

ђ) није савладана препрека

е) питање није релевантно за тип објекта

2.1.5 Рецепција

24. Да ли постоји препрека од улаза у објекат до рецепције?

а) да

б) не

25. Уколико је одговор на претходно питање ДА на који начин је препрека савладана?

а) коса раван

б) рампа: ширина _____; нагиб _____; дужина _____;

Да ли постоје рукохвати?

- а. да
- б. не
- в) подизна платформа

Да ли је чиста и функционална?

- а. да
- б. не
- г) косо подизна склопива платформа
- д) лифт
- ђ) није савладана препрека
- е) питање није релевантно за тип објекта

26. Колика је висина пулта на рецепцији?

Напомена:

Рецепција/пулт треба да буде у висини до 80 цм како би особе које користе колица, могле да попуне регистрационе формуларе и изврше регистрацију. Члан 28. Правилника.

27. Да ли су запослени похађали обуку о начину на који се треба обратити и остварити комуникацију са особом с инвалидитетом?

- а) да
- б) не

28. Да ли особље које ради на резервацији има спремну информацију о приступачним собама/апартманима у смештајном објекту укључујући специфичне информације ?

- а) да
- б) не

29. Да ли особље које ради на пружању информација познаје знаковни језик у мери која је неопходна да глувој особи пружи информацију?

- а) да
- б) не

30. Да ли објекат за смештај дозвољава боравак пса водича или пса помагача?

- а) да
- б) не

2.1.6 Лифтови

31. Да ли у објекту постоји лифт за сваки ниво објекта, укључујући и подрум, за особе које не могу да користе степенице?

- а) да
- б) не

- в) постоји лифт, али не за сваки ниво
- г) питање није релевантно за тип објекта

32. Упишите димензије лифта:

ширина врата _____

ширина унутрашњости лифта _____

дубина од задњег зида лифта до врата _____

Напомена:

Унутрашње димензије кабине лифта износе најмање 110 x 140 цм; имају ширину чистог отвора најмање 80 цм. Детаљи се налазе у Правилнику, члан 9.

33. Да ли се на табли с бројевима спратова налазе ознаке на Брајевом писму?

- а) да
- б) не
- в) питање није релевантно

34. Да ли су сви лифтови опремљени звучним сигнаlima, односно гласовном најавом која најављује долазећи спрат?

- а) да
- б) не
- в) питање није релевантно

35. Да ли су лифтови опремљени, поред звучних сигнала и светлосним сигнаlima за случај опасности?а) да

- б) не
- в) питање није релевантно

36. Да ли су спратови повезани само степеницима, без рампе или лифта?

- а) да
- б) не
- в) питање није релевантно

2.1.7 Степениште

37. Да ли степенице имају затворене преграде са стране?

- а) да
- б) не
- в) питање није релевантно

38. Да ли су све степенице истих димензија?

- а) да
- б) не
- в) питање није релевантно

Напомена:

Приступачност степеница и степеништа пројектује се и изводи тако да:

- 1) најмања ширина степенишног крака буде 120 цм;
- 2) најмања ширина газишта буде 33 цм, а највећа дозвољена висина степеника буде 15 цм;

Члан 8. Правилника

39. Од ког материјала су степенице?

40. Да ли се на обе стране степеништа налазе рукохвати на уједначеној висини изнад предње ивице степенице?

- а) да
- б) не
- в) питање није релевантно

41. Да ли се рукохвати могу непрекидно хватати, без ометања вертикалним носачима, препрекама или другим конструкцијским елементима који захтевају репозиционирање руку током успона или спуштања?

- а) да
- б) не

2.1.8 Приступачне собе

42. Да ли у смештајном објекту постоје приступачне собе?

- а) да
- б) не

Напомена:

Собе намењене особама са инвалидитетом су приступачне уколико је обезбеђен слободан простор за окретање инвалидских колица у просторији:

- 1) најмање површине круга пречника од 150 цм;
- 2) простор за кретање око намештаја ширине најмање 120 цм; Члан 19. Правилника

43. Уколико је одговор на претходно питање ДА упишите број приступачних соба

44. Која врста собе је приступачна у смештајном објекту?

- а) једнокреветна
- б) двокреветна
- в) трокреветна
- г) четворокреветна
- д) апартман

45. Да ли су приступачне собе/апартмани намењене особама са инвалидитетом

доступне за резервацију и за смештај само особама са инвалидитетом?

- а) да
- б) не
- в) питање није релевантно

46. Да ли су цене за приступачне собе/апартмане исте као и за остале собе/апартмане у тој категорији?

- а) да
- б) не
- в) питање није релевантно

47. Колика је ширина улазних врата у приступачној соби?

Напомена:

Улазна врата треба да буду ширине светлог отвора најмање 80 цм.

Члан 19. Правилника

48. Да ли постоји праг?

- а) да
- б) не

49. Уколико је одговор на претходно питање ДА упишите висину прага

50. Упишите ширину прага _____

51. Колики је простор за маневрисање код улазних врата?

Напомена:

Простор за окретање инвалидских треба да буде:

1) најмање површине круга пречника од 150 цм; Члан 19. Правилника

52. Која је висина кревета заједно са душеком?

53. Да ли у приступачној соби постоји уређај за визуелно обавештавање о куцању на врата и телефонским позивима?

- а) да
- б) не

54. Да ли у приступачној соби постоји визуелни уређај за дојаву дима, уколико у соби постоји звучни аларм за дим?

- а) да
- б) не
- в) питање није релевантно

55. Да ли постоји вибрирајући уређај (уграђен у јастук или слично) који служи за обавештавање/буђење глувих особа или слепих особа?

- а) да
- б) не

56. Уколико је одговор ДА, упишите шта постоји.

57. Да ли постоји визуални (светлосни) пожарни аларм у приступачној соби (строб)?

- а) да
- б) не
- в) питање није релевантно

58. Уколико соба/апартман има излаз на терасу, које су ширине врата терасе?

Напомена:

Отвори за врата и прозоре, као и ограде на балконима и терасама у просторијама које се налазе у објектима за јавно коришћење и становима пројектују се тако да:

- 1) су светле ширине свих унутрашњих и балконских врата најмање 81 цм, а улазних најмање 91 цм;
- 2) нема прагова виших од 2 цм, што исто важи и за балконска врата;

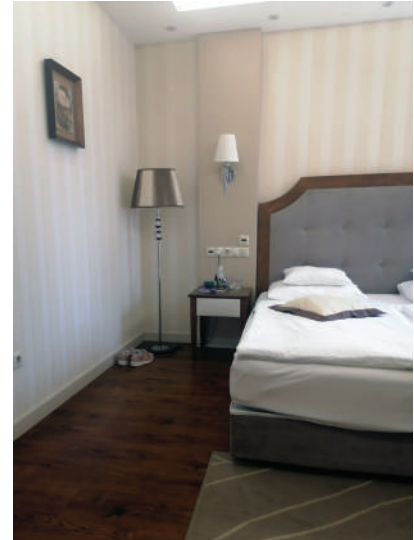
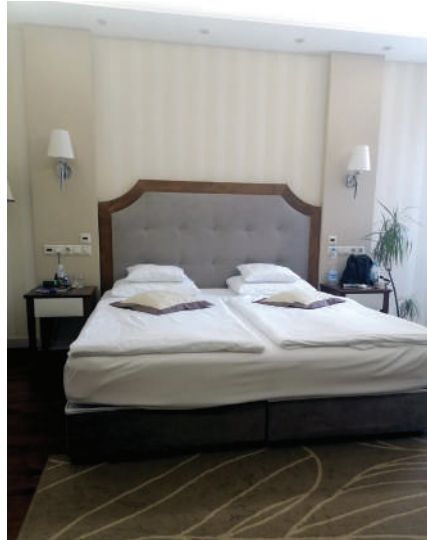
Члан 22. Правилника

59. Да ли на балконским вратима постоји праг?

- а) да
- б) не
- в) питање није релевантно

60. Уколико је одговор на претходно питање ДА, упишите висину прага

61. Упишите ширину прага.

2.1.9 Купатило

62. Колика је ширина врата тоалета/купатила?

Напомена:

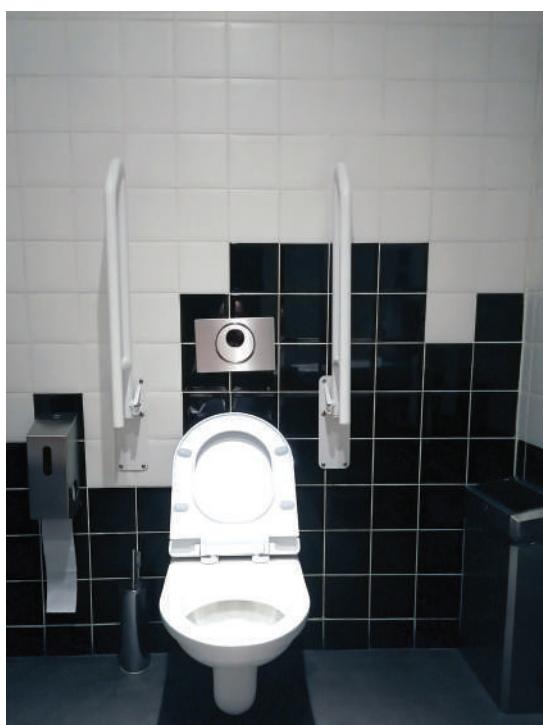
Уколико је купатило предвиђено са WC – ом у истом простору, треба да има ширину врата светлог отвора од најмање 80 цм, а ширину врата светлог отвора од најмање 90 цм, ако се у купатило улази с јавне комуникације. Детаљније у члану 21. Правилника.

63. Да ли постоји праг?

- а) да
- б) не

64. Уколико је одговор на претходно питање ДА упишите висину прага

65. Упишите ширину прага

2.1.9.1 Простор за туширање

66. Простор за туширање је направљен као:

- а) када
- б) туш када
- в) туш кабина
- г) празан простор

67. Колики је простор за туширање који је без преграде?

Напомена:

Простор за туширање изведен без преграде треба бити величине најмање 90 × 90 цм. Члан 21. Правилника

68. Да ли постоје држачи за руке уз каду или простор за туширање?

- а) да
- б) не

69. Уколико је одговор на претходно питање ДА, на којој висини је постављен држач за руке рачунајући од површине пода?

Напомена:

Држач за руке уз каду треба да буде постављен у распону висине од 80 цм до 90 цм од површине пода, односно држач уз простор за туширање постављен на висину од 75 цм. Члан 21. Правилника

70. Да ли на зиду поред једне од бочних страна WC шоље постоји једноручна туш батерија?

- а) да
- б) не

71. Уколико је одговор на претходно питање ДА, на којој висини је постављена ручна туш батерија рачунајући од пода?

Препорука:

Једноручна туш батерија треба да буде постављена на висини између од 70 до 90 цм, на дохват руке.

72. Која је дужина црева за туш?

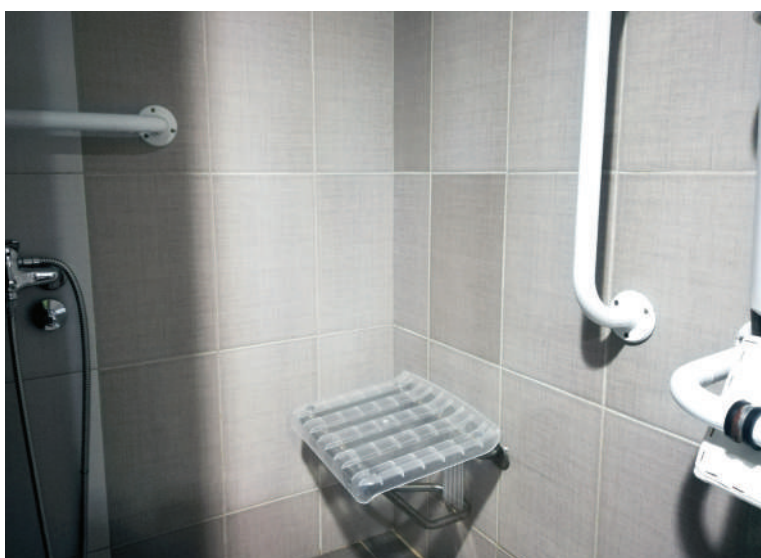
73. Да ли у близини WC шоље постоји сливник за одвод воде?

- а) да
- б) не

74. Да ли се у простору за туширање налази:

- а) пластична столица
- б) водоотпорно преклопно седиште
- в) празан простор

75. Ако се у простору за туширање налази водоотпорно преклопно седиште, на којој је висини постављено?

Препорука:

Искуства особа са инвалидитетом сведоче да је решење у виду водоотпорног (пластичног) преклопног седишта веома небезбедно. Непостојање наслона за руке, клизав материјал, мала површина седишта, не иду у прилог безбедном туширању нити је добро решење за људе који не могу да се ослањају ногама о под.

76. Колика је ширина светлог отвора врата на туш кабини?

Напомена:

Врата треба да буду ширине светлог отвора најмање 80 цм која се отварају према споља. Члан 21. Правилника

77. Како се отварају врата туш кабине?

- а) ка споља
- б) ка унутра
- в) клизно

78. Да ли је туш кабина изведена без прагова?

- а) да
- б) не

79. Уколико је одговор НЕ, унесите висину прага

80. Да ли су у туш кабинџ плочице постављене под нагибом како би вода отицала према сливнику?

- а) да
- б) не

81. Какву славину има туш кабина/простор за туширање?

- а) једноручну
- б) дворучну
- в) славину с уграђеним сензором
- г) нешто друго _____

82. На којој висини је славина постављена рачунајући од нивоа пода?

83. Да ли у туш кабинџ постоји алармни уређај?

- а) да
- б) не

84. Уколико је одговор на претходно питање потврдан, какав је алармни уређај (за СОС позив)?

- а) са прекидачем на притисак и врпцом за повлачење
- б) уређај са бежичном конекцијом (Wireless, Bluetooth)

85. На којој је висини алармни уређај (за СОС позив)?

Напомена:

Алармни уређај (за СОС позив) трена да буде на висини од 60 цм.

Члан 21. Правилника

86. На којој је висини постављена вешалица за одећу? (баде мантили, пешкири и слично)

Напомена:

Вешалица за одећу треба да буде постављена на висини од 90 цм до 120 цм.

Члан 21. Правилника

87. На којој висини је постављен држач за сапун?

Напомена:

Држач за сапун треба да буде постављен на висини од 90 цм.

88. На којој висини је постављен држач за пешкир за руке и лице?

Препорука:

Држач за пешкир треба да буде постављен на висини од 90 цм.

2.1.9.2 Умиваоник

89. Колики је слободни простор унутар тоалета за окретање инвалидских колица?

Напомена:

Слободни простор унутар тоалета за окретање инвалидских колица треба да буде најмање површине круга пречника од 150 цм, како би могла да се ротирају колица и да се приђе несметано свим санитаријама. Члан 20. Правилника

90. Колика је ширина употребног простора испред умиваоника?

Напомена:

Ширина употребног простора испред умиваоника треба да буде најмање 90 цм?
Члан 20. Правилника

91. Да ли постоји конзолни умиваоник?

а) да

б) не

92. Које је ширине (конзолни) умиваоник?

93. На којој је висини (конзолни) умиваоник?

94. Где је смештен сифон за (конзолни) умиваоник?

а) у зид

б) уз зид

в) друго

Напомена:

Конзолни умиваоник треба да буде ширине најмање 50 цм на висини од 80 цм, са сифоном смештеним у или уз зид; Члан 20. Правилника

95. Каква славина је изнад умиваоника?

- а) једноручна
- б) са уграђеним сензором
- в) нешто друго _____

96. Да ли изнад лавабоа постоји нагнуто заокретно огледало?

- а) да
- б) не

97. Уколико је одговор на претходно питање ДА на којој висини се налази?

Напомена:

Нагнуто заокренуто огледало треба да буде постављено доњом ивицом на висини од 100 цм Члан 20. Правилника

98. Да ли постоји бар један рукохват поред умиваоника?

- а) да
- б) не

99. Уколико је одговор на претходно питање ДА на којој висини од пода се налази рукохват?

Препорука:

Препорука корисника је да поред умиваоника постоји рукохват на бочном зиду висине између 80-90 цм, дужине најмање 50 цм.

2.1.9.3 WC шоља

100. Да ли је омогућен несметан прилазак инвалидских колица WC шољи бар са једне бочне стране?

- а) да
- б) не

Препорука:

WC шоља треба да има довољно простора са стране за прилазак инвалидских колица (80-120 цм) односно не сме бити завучена између два зида; на линији кретања корисника инвалидских колица не смеју се налазити санитарije попут лавабоа, туш кабине, писоара, и осталог тоалетног мобилијара што би онемогућило прилаз корисника до WC шоље; WC шоља не сме бити подигнута на озиданом постољу. Стандардна висина WC шоље одговара већини корисника.

101. Каква је WC шоља?

- а) са одводом у зид (балтик шоља)
- б) са одводом у под (симплон шоља)
- в) конзолна WC шоља

102. Колика је висина (конзолног типа) WC шоље заједно с даском за седење висине од подних плочица до горње ивице даске WC шоље?

Напомена:

WC шоља треба да буде конзолног типа заједно с даском за седење висине од 45 цм до 50 цм. Уз WCшољу предвиђена су два држача за руке дужине 90 цм, постављена на зид у распону висине од 80 цм до 90 цм изнад површине пода; Члан 20. Правилника

103. Да ли је могуће на WC шољу поставити адаптер - мобилну гумену или пластичну даску висине од 5 цм до 20 цм која се ставља по потреби корисника?

- а) да
- б) не

Препорука:

Адаптер може да превазиђе проблем ниско постављене шоље или се може користити ако кориснику више одговара због сигурности седења; овај адаптер је нарочито користан особама које имају вишак килограма као и особама које су ломиле кук или карлицу, имају декубите и слично. Гумирани адаптери нису клизави и повећавају стабилност седења корисника када је мокро или када се тушира седећи на шољи.

104. На којој висини изнад површине пода је постављен покретач уређаја за испуштање воде у WC шољу?

Напомена:

Покретач уређаја за испуштање воде у WC шкољку треба да буде постављен на висини од 70 цм изнад површине пода, или да постоји изведено сензорско испуштање воде у WC шољу. Члан 20. Правилника

105. Да ли су са обе стране шоље постављени рукохвати?

- а) да
- б) не

106. Да ли је бар један рукохват преклопни дворучни?

- а) да
- б) не

107. Уколико има рукохвата, које су дужине?

108. Уколико има рукохвата, које су висине?

Напомена:

Уз WC шољу предвиђена су два држача за руке дужине 90 цм. постављена на зид у распону висине од 80 цм до 90 цм изнад површине пода; Члан 20. Правилника

109. Која је удаљеност рукохвата, мерено од бочне стране горњег дела WC шоље до зида?

фиксни: _____; преклопни _____

Препорука:

Удаљеност рукохвата, мерено од бочне стране горњег дела WC шоље до зида не треба да буде већа од 20 цм.

110. Ако је раздаљина од зида до ивице WC шоље већа од 20 цм да ли постоји рукохват који је постављен на зид иза WC шоље на висини од 90 цм, дужине 90 цм, а удаљен од бочне стране WC шоље по ширини не већој од 20 цм?

- а) да
- б) не

Препорука:

Растојање између бочне горње ивице WC шоље и рукохвата постављеног на бочни зид, мерећи по ширини, не сме бити веће од 20 цм. Ако је удаљеност WC шоље

од зида већа од 20 цм онда је потребно приближити рукохват ка WC шољи и тако што ће бити фиксиран на зид иза шоље. Висина постављања рукохвата је на 80 до 90 цм од пода и дужине 90 цм. Ако је држач-рукохват на већој удаљености од 20 цм од бочне ивице WC шоље онда он губи функцију коју има, јер кориснику инвалидских колица не омогућава да се безбедно ослони на њега у тренутку пребацивања са инвалидских колица на шољу и тај трансфер постаје опасан и несигуран. Он треба да буде, по ширини, постављен највише 20цм удаљености од горње бочне ивице WC шоље.

Удаљеност предње ивице WC шоље од зида треба да буде од најмање 65 цм. Члан 20. Правилника

111. Да ли постоји алармни уређај са прекидачем на притисак или врпцом за повлачење поред (за СОС позив) WC шоље?

а) да

б) не

112. Ако је одговор на претходно питање ДА, на којој је висини алармни уређај са прекидачем на притисак или врпцом за повлачење?

Напомена:

Алармни уређај са прекидачем на притисак или врпцом за повлачење поред WC шоље треба да буде на висини од 60 цм. Члан 20. Правилника

2.1.10 Кухиња (односи се на апартмане/станове)

113. Да ли за улазак у кухињу постоје врата?

- а) да
- б) не

114. Уколико је одговор на претходно питање ДА колика је ширина врата кухиње/ трпезарије?

115. Да ли постоји праг?

- а) да
- б) не

116. Уколико је одговор на претходно питање ДА упишите висину прага

117. Упишите ширину прага.

118. Колики је простор за маневрисање у кухињи?

119. Која је висина радне плоче?

120. Која је висина шпорета/грејне плоче

121. Која је висина рерне

Напомена:

Детаљније у члану 19 Правилника 25

2.1.11 Приступачне информације и комуникација

122. Заокружите слово испред понуђеног одговора ако је одговор ДА на питање да ли су следеће информације обезбеђене у приступачном формату (звучни запис, Брајево писмо, велика слова, снимак на знаковном језику)

- а) безбедносне информације
- б) водичи за госте
- в) мени

123. Да ли смештајни објекат има контакт телефон за слање СМС порука, који је доступан за глува и наглува лица?

- а) да
- б) не

124. Да ли постоји доступан таблет за комуникацију с глувим и наглувим особама?

- а) да
- б) не

125. Да ли је опрема (таблет, телефон) доступна на главном пулту за пружање услуга, примање захтева госта или захтева за подршку тако да особље може да комуницира са особама које су глуве или наглуве и носе слушне апарате?

- а) да
- б) не

126. Да ли постоји индуктивна петља за амплификацију говора на пулту?

- а) да
- б) не

127. Да ли постоји индуктивна петља за амплификацију говора у сали за састанке?

- а) да
- б) не

Напомена:

Индукцијска петља или трансмисијски обруч је систем за побољшање звучног амбијента у одређеном простору (нпр. на шалтеру, у чекаоници, конференцијској сали и сл.).

128. Да ли је обезбеђена приступачна веб страна и документација која се преузима с веб стране (према стандардима који омогућавају слепим и слабовидим особама да уз употребу софтвера читају документ)?

- а) да
- б) не

Препорука

Проверити он-лајн или код стручњака за приступачност веб страна.

129. Да ли је обезбеђена тактилна инфо табла?

- а) да
- б) не

Препорука

Тактилне инфо табле су посебно дизајниране рељефне површине које слепим особама пружају информацију о распореду просторија унутар објекта.

2.1.12 Приступачност услуга смештајног објекта и додатне услуге

2.1.12.1 Ресторан / кафе

130. Колика је ширина улазних врата ресторана?

131. Да ли постоји препрека до уласка у ресторан?

- а) да
- б) не

132. Уколико је одговор на претходно питање ДА на који начин је препрека савладана?

- а) коса раван
- б) рампа: ширина _____; нагиб _____; дужина _____;

Да ли постоје рукохвати?

- а) да
- б) не
- в) подизна платформа

Да ли је чиста и функционална?

- а) да
- б) не
- г) косо подизна склопива платформа
- д) лифт
- ђ) препрека није савладана
- е) питање није релевантно за тип објекта

133. Колика је висина пулта на коме је постављен прибор и на коме се послужује храна?

Напомена:

Висина пулта на коме стоји прибор или се послужује храна, треба да буде максимално 80 цм како би особе које су у инвалидским колицима могле да се послуже.

134. Да ли су уз столове постављене

- а) фиксне клупе
- б) столице које се лако могу померити

135. Да ли су столови подесиви?

- а) да
- б) не

Напомена:

Подесиви столови имају механизам који омогућава подизање и спуштање столова како би особа са инвалидитетом могла да прилагоди висину.

136. Која је висина столова за обедовање?

137. Која је ширина столова?

138. Која је дубина?

139. Која је висина пулта за одлагање послужавника?

Напомена:

Висина пулта треба да буде до 80 цм.

2.1.12.2 Амбуланта при угоститељском објекту

140. Колика је ширина улазних врата у амбуланту?

141. Да ли постоји праг?

а) да

б) не

142. Уколико је одговор на претходно питање ДА, колика је висина прага?

143. Да ли постоји препрека до уласка у амбуланту?

а) да

б) не

144. Уколико је одговор на претходно питање ДА на који начин је препрека савладана?

а) коса раван

б) рампа: ширина _____; нагиб _____; дужина _____;

Да ли постоје рукохвати?

а) да

б) не

в) подизна платформа

Да ли је чиста и функционална?

- а) да
- б) не
- г) косо подизна склопива платформа
- д) лифт
- ђ) препрека није савладана
- е) питање није релевантно за тип објекта

145. Колики је простор за маневрисање?

2.1.12.3 Базен, спа, спорт и рекреација

146. Да ли постоји препрека до уласка у део у ком се налазе садржаји за спорт и рекреацију?

- а) да
- б) не

147. Уколико је одговор на претходно питање ДА, на који начин је савладана препрека?

- а) коса раван
- б) рампа: ширина _____; нагиб _____; дужина _____;

Да ли постоје рукохвати?

- а) да
- б) не
- в) подизна платформа

Да ли је чиста и функционална?

- а) да
- б) не
- г) косо подизна склопива платформа
- д) лифт
- ђ) препрека није савладана
- е) питање није релевантно за тип објекта

148. Да ли постоји препрека до уласка у део у ком се налази спа (сауна, парно купатило, слана соба...)

- а) да
- б) не

149. Уколико је одговор на претходно питање ДА, на који начин је савладана

препрека?

а) коса раван

б) рампа: ширина _____; нагиб _____; дужина _____;

Да ли постоје рукохвати?

а) да

б) не

в) подизна платформа

Да ли је чиста и функционална?

а) да

б) не

г) косо подизна склопива платформа

д) лифт

ђ) препрека није савладана

е) питање није релевантно за тип објекта

150. Да ли постоји препрека до уласка у део у ком се налази базен?

а) да

б) не

151. Уколико је одговор на претходно питање ДА, на који начин је савладана препрека?

а) коса раван

б) рампа: ширина _____; нагиб _____; дужина _____;

Да ли постоје рукохвати?

а) да

б) не

в) подизна платформа

Да ли је чиста и функционална?

а) да

б) не

г) косо подизна склопива платформа

д) лифт

ђ) препрека није савладана

е) питање није релевантно за тип објекта

152. Која је ширина врата сауне?

153. Која је ширина врата парног купатила

154. Која је ширина врата слане собе?

155. Која је ширина врата дела у ком се налазе садржаји за спорт и рекреацију?

156. Која је ширина врата дела у ком се налази базен(и)?

157. Да ли постоји кабина за пресвлачење за особе са инвалидитетом?

а) да

б) не

158. Које су димензије кабине за пресвлачење? (измерити димензије кабине за особе са инвалидитетом ако постоји, ако не, измерити димензије кабине која постоји).

ширина _____; дужина _____

Напомена

Минималне димензије кабина у овим објектима су 160 x 210 цм, са вратима широким најмање 80 цм која се отварају према спољној страни.

Члан 30 Правилника

159. Да ли постоји лифт/дизалица за базен?

а) да

б) не

2.1.12.4 Сала за састанке

160. Колика је ширина улазних врата у салу за састанке?

161. Да ли постоји праг?

- а) да
- б) не

162. Уколико је одговор на претходно питање ДА, колика је висина прага?

163. Да ли постоји препрека до уласка у салу за рад/конференције?

- а) да
- б) не

164. Уколико је одговор на претходно питање ДА на који начин је препрека савладана?

- а) коса раван
- б) рампа: ширина _____; нагиб _____; дужина _____;

Да ли постоје рукохвати?

- а) да
- б) не
- в) подизна платформа

Да ли је чиста и функционална?

- а) да
- б) не
- г) косо подизна склопива платформа
- д) лифт
- ђ) препрека није савладана
- е) питање није релевантно за тип објекта

165. Да ли у сали постоји обележени део – простор за особе у колицима?

- а) да
- б) не

166. Уколико је одговор на претходно питање ДА, којих је димензија?

2.1.12.5 Банкомат

167. Да ли се у објекту налази банкомат?

- а) да
- б) не

168. Да ли има препрека до банкомата?

- а) да
- б) не

169. Уколико је одговор на претходно питање ДА на који начин је препрека савладана?

- а) коса раван
- б) рампа: ширина _____; нагиб _____; дужина _____;

Да ли постоје рукохвати?

- а) да
- б) не
- в) подизна платформа

Да ли је чиста и функционална?

- а) да
- б) не
- г) косо подизна склопива платформа
- д) лифт
- ђ) препрека није савладана
- е) питање није релевантно за тип објекта

170. На којој висини се налази банкомат?

Напомена:

Банкомат се поставља доњом ивицом на висини од 70 цм од површине пода.
Члан 31 Правилника

2.1.12.6 Тоалет, купатила, свлачионице, спа

171. Да ли постоји ознака приступачности на вратима хотелског тоалета?

- а) да
- б) не

172. Колика је ширина коридора који води до хотелског тоалета?

173. Колика је ширина светлог отвора врата хотелског тоалета?

174. Колики је слободан простор за маневрисање колицима?

175. Како се отварају врата тоалета?

- а) ка унутра
- б) ка споља
- в) аутоматски

176. Да ли се врата отварају с лакоћом?

- а) да
- б) не

177. Ако је одговор на претходно питање ДА заокружите на који начин

- а) кваком
- б) ручком
- в) притиском на дугме/тастер
- г) аутоматски
- д) нешто друго _____

178. Да ли на вратима постоји праг?

- а) да
- б) не

179. Уколико је одговор на претходно питање ДА, унесите висину прага.

180. Да ли у тоалету постоји алармни уређај?

- а) да
- б) не

181. Уколико је одговор на претходно питање потврдан, какав је алармни уређај (за СОС позив)?

- а) с прекидачем на притисак
- б) врпцом за повлачење

182. На којој је висини алармни уређај (за СОС позив)?

183. Да ли се врата аутоматски отварају ако се употреби алармни уређај?

- а) да
- б) не

184. Колика је ширина употребног простора испред умиваоника?

Напомена:

Ширина употребног простора испред умиваоника треба да буде најмање 90 цм?
Члан 20. Правилника

185. Да ли постоји конзолни умиваоник?

- а) да
- б) не

186. Које је ширине (конзолни) умиваоник?

187. На којој је висини (конзолни) умиваоник?

188. Где је смештен сифон за (конзолни) умиваоник?

- а) у зид
- б) уз зид
- в) друго

Напомена:

Конзолни умиваоник треба да буде ширине најмање 50 цм на висини од 80 цм, са сифоном смештеним у или уз зид; Члан 20. Правилника

189. Каква славина је изнад умиваоника?

- а) једноручна
- б) са уграђеним сензором
- в) нешто друго

190. Да ли изнад лавабоа постоји нагнуто заокретно огледало?

- а) да
- б) не

191. Уколико је одговор на претходно питање ДА на којој висини се налази?

Напомена:

Нагнуто заокренуто огледало треба да буде постављено доњом ивицом на висини од 100 цм Члан 20. Правилника

192. Да ли постоји бар један рукохват поред умиваоника?

- а) на
- б) не

193. Уколико је одговор на претходно питање ДА на којој висини од пода се налази рукохват?

194. Да ли је омогућен несметан прилазак инвалидских колица WC шољи бар са једне бочне стране?

- а) да
- б) не

Препорука:

WC шоља треба да има довољно простора са стране за прилазак инвалидских колица (80 – 120 цм) односно не сме бити завучена између два зида; на линији кретања корисника инвалидских колица не смеју се налазити санитарije попут лавабоа, туш кабине, писоара, и осталог тоалетног мобилијара што би онемогућило прилаз корисника до WC шоље; WC шоља не сме бити подигнута на озиданом постољу. Стандардна висина WC шоље одговара већини корисника.

195. Каква је WC шоља?

- а) са одводом у зид (балтик шоља),
- б) са одводом у под (симплон шоља)
- в) конзолна WC шоља

196. Колика је висина (конзолног типа) WC шоље заједно с даском за седење висине од подних плочица до горње ивице даске WC шоље?

Напомена

WC шоља треба да буде конзолног типа заједно с даском за седење висине од 45 цм до 50 цм. Уз WC шољу предвиђена су два држача за руке дужине 90 цм, постављена на зид у распону висине од 80 цм до 90 цм изнад површине пода; Члан 20. Правилника

197. Да ли је могуће на WC шољу поставити адаптер - мобилну гумену или пластичну даску висине од 5 цм до 20 цм која се ставља по потреби корисника?

- а) да
- б) не

Препорука

Адаптер може да превазиђе проблем ниско постављене шоље или се може користити ако кориснику више одговара због сигурности седења; овај адаптер је нарочито користан особама које имају вишак килограма као и особама које су ломиле кук или карлицу, имају декубите и слично. Гумирани адаптери нису

клизави и повећавају стабилност седења корисника када је мокро или када се тушира седећи на шољи..

198. На којој висини изнад површине пода је постављен покретач уређаја за испуштање воде у WC шољу?

Напомена

Покретач уређаја за испуштање воде у WC шкољку треба да буде постављен на висини од 70 цм изнад површине пода, или да постоји изведено сензорско испуштање воде у WC шољу. Члан 20. Правилника

199. Да ли су са обе стране шоље постављени рукохвати?

- а) Да
- б) Не

200. Да ли је бар један рукохват преклопни дворучни?

- а) да
- б) не

201. Уколико има рукохвата, које су дужине?

202. Уколико има рукохвата, које су висине?

Напомена

Уз WC шољу предвиђена су два држача за руке дужине 90 цм. постављена на зид у распону висине од 80 цм до 90 цм изнад површине пода; Члан 20. Правилника

203. Која је удаљеност рукохвата, мерено од бочне стране горњег дела WC шоље до зида?

фиксни _____; преклопни _____

Препорука

Удаљеност рукохвата, мерено од бочне стране горњег дела WC шоље до зида не треба да буде већа од 20 цм.

204. Ако је раздаљина од зида до ивице WC шоље већа од 20 цм да ли постоји рукохват који је постављен на зид иза WC шоље на висини од 90 цм дужине 90цм а удаљен од WC шоље по ширини не већој од 20 цм?

- а) да
- б) не

Препорука

Растојање између бочне горње ивице WC шоље и рукохвата постављеног на бочни зид, мерећи по ширини, не сме бити веће од 20 цм. Ако је удаљеност WC шоље од зида већа од 20 цм онда је потребно приближити рукохват ка WC шољи и тако што ће бити фиксиран на зид иза шоље. Висина постављања рукохвата је на 80 до 90 цм од пода и дужине 90 цм. Ако је држач-рукохват на већој удаљености од 20 цм од бочне ивице WC шоље онда он губи функцију коју има, јер кориснику инвалидских колица не омогућава да се безбедно ослони на њега у тренутку пребацивања са инвалидских колица на шољу и тај трансфер постаје опасан и несигуран. Он треба да буде, по ширини, постављен највише 20 цм удаљености од горње бочне ивице WC шоље.

2.2 Процена приступачности угоститељског објекта за исхрану и пиће

Приступачност угоститељског објекта за исхрану и пиће подразумева обезбеђивање простора за особе са инвалидитетом у ком се осећају добродошло и цењено као купци и као људи. Основни аспект приступачног ресторана/кафеа је осигурати окружење које погодује мобилности и несметаном кретању особа са инвалидитетом. Структура и унутрашња организација мобилијара у ресторану треба да омогући корисницима инвалидских колица, ортопедских помагала као и корисницима службених паса да могу лако и несметано да се крећу кроз простор. Потребно је обезбедити довољну ширину простора (мин 90 цм) и то без физичких препрека за несметано кретање корисника инвалидских колица како би могли да приђу пулту за самопослуживање, месту за седење, шанку за наручивање пића и хране као и тоалету.

2.2.1 Места за паркирање испред улаза у угоститељски објекат

205. Да ли постоји обележено паркинг место вертикалном и хоризонталном сигнализацијом за особе

са инвалидитетом испред улаза у угоститељски објекат за исхрану и пиће?

а) да

б) не

206. Ако је одговор на претходно питање ДА:

колико места је обележено _____; (унети број)

Ако је одговор ДА, унесите дужину и ширину паркинг места

дужина: _____ цм; ширина: _____ цм

207. Да ли паркинг место има директну пешачку везу између пројектованог слободног простора за

маневар и најближе пешачке стазе, без изласка на коловоз?

- а) да
- б) не

208. Да ли постоји означено поље за излазак возача/особе са инвалидитетом из возила?

- а) да
- б) не

Напомена:

Приступачно паркинг место је посебно означено (вертикалном и хоризонталном сигнализацијом) као резервисано за особе са инвалидитетом, са означеним пољем за излазак возача са инвалидитетом и спуштеним ивичњаком на месту преласка на тротоар. Најмања укупна површина места за паркирање возила која користе особе са инвалидитетом износи 370 цм x 480 цм/ Детаљи се налазе у Правилнику, члан 36.

2.2.2 Прилаз улазу у угоститељски објекат за исхрану и пиће

209. Да ли прилаз до улаза у објекат са јавне површине има препреке (степеник, нагле промена нивоа, ивичњак и стрми успон) за особе које користе колица, ходалице или друга помагала за кретање?

- а) да
- б) не

Напомена:

Свака разлика у висини на путу до објекта већа од 5 цм може бити препрека за несметано кретање. Члан 6 Правилника

210. Уколико је одговор на претходно питање ДА колика је висинска разлика?

211. Како је савладана висинска разлика ако је има?

- а) коса раван
- б) рампа: ширина _____; нагиб _____; дужина _____;

Да ли постоје рукохвати?

- а) да
- б) не
- в) подизна платформа

Да ли је чиста и функционална?

- а) да
- б) не
- г) косо подизна склопива платформа

- д) лифт
- ђ) препрека није савладана
- е) питање није релевантно за тип објекта

212. Да ли прилаз од приступачног паркинг места до улаза у објекат има препреке (степеник, нагле промена нивоа, ивичњак и стрми успон) за особе које користе колица, ходалице или друга помагала за кретање?

- а) да
- б) не

213. Уколико је одговор на претходно питање ДА колика је висинска разлика?

214. Како је савладана висинска разлика ако је има?

- а) коса раван
- б) рампа: ширина _____; нагиб _____; дужина _____;

Да ли постоје рукохвати?

- а) да
- б) не
- в) подизна платформа

Да ли је чиста и функционална?

- а) да
- б) не
- г) косо подизна склопива платформа
- д) лифт
- ђ) препрека није савладана
- е) питање није релевантно за тип објекта

2.2.3 Улаз у угоститељски објекат за исхрану и пиће

215. Измерите и упишите ширину светлог отвора улазних врата

Напомена:

Да би неко ко користи помагала за кретање могао несметано да уђе у објекат потребно је да светла ширина улазних врата буде најмање 90 до 210 цм. Детаље погледати у члану 13. Правилника.

216. Да ли особа са инвалидитетом улази у угоститељски објекат за исхрану и пиће

- а) на главни улаз
- б) на алтернативни/споредни улаз

217. Да ли улазна врата имају праг?

- а) да
- б) не

218. Ако је одговор на претходно питање ДА упишите висину прага

219. Да ли се врата отварају с лакоћом?

- а) да
- б) не

220. Ако је одговор на претходно питање ДА, заокружите на који начин:

- а) кваком
- б) ручком
- в) притиском на дугме/тастер
- г) аутоматски
- д) нешто друго _____

2.2.4 Унутрашњост ресторана/кафеа

221. Да ли ресторан на улазу има међународни знак приступачности?

- а) да
- б) не

222. Која је ширина коридора за кретање унутар ресторана/кафеа?

223. Да ли ходници и коридори имају нагибе – стрме падове или степенице?

- а) да
- б) не
- в) питање није релевантно за тип објекта

224. Уколико је одговор на претходно питање ДА, како је савладана висинска разлика?

- а) коса раван
- б) рампа: ширина _____; нагиб _____; дужина _____;

Да ли постоје рукохвати?

- а) да
- б) не
- в) подизна платформа

Да ли је чиста и функционална?

- а) да
- б) не

- г) косо подизна склопива платформа
- д) лифт
- ђ) препрека није савладана
- е) питање није релевантно за тип објекта

225. Да ли је унутрашњост кафеа/ресторана у једној етажи?

- а) да
- б) не

226. Уколико је одговор на претходно питање НЕ, на који начин се долази до осталих спратова?

- а) коса раван
- б) рампа: ширина _____; нагиб _____; дужина _____;

Да ли постоје рукохвати?

- а) да
- б) не
- в) подизна платформа

Да ли је чиста и функционална?

- а) да
- б) не
- г) косо подизна склопива платформа
- д) лифт
- ђ) препрека није савладана
- е) питање није релевантно за тип објекта

227. Какви су столови у ресторану/кафеу/посластичарници?

- а) фиксни
- б) мобилни
- в) шанк столови
- г) подесиви

228. Која је висина столова?

229. Која је ширина столова?

230. Која је дубина столова?

231. Какве су столице у ресторану?

- а) фиксне (клубе)
- б) мобилне

232. На којој висини се налази шанк?

Напомена:

Приступачан сто је висине до 85 цм, с дубином приступа од најмање 50 цм. Члан 19 Правилника

233. Да ли унутар објекта постоје тактилне стазе за кретање слепих и слабовидих особа?

- а) да
- б) не

234. Да ли је дозвољен приступ псима водичима/помагачима?

- а) да
- б) не

235. Да ли су мени и карта пића у приступачном формату (звучни запис, Брајево писмо, велика слова, снимак на знаковном језику)?

- а) да
- б) не

236. Да ли је обезбеђена приступачна веб страна где се може прочитати мени (према стандардима који омогућавају слепим и слабовидим особама да уз употребу софтвера читају документ)?

- а) да
- б) не

237. Да ли на веб страници постоје кључне информације о приступачности ресторана/кафеа?

- а) да
- б) не

238. Да ли постоји могућност да особа са инвалидитетом телефонским путем од запослених добије тачну информацију о приступачности?

- а) да
- б) не

Напомена:

За особе са инвалидитетом је приликом одабира ресторана/кафеа веома важно да постоје истините и проверене информације о степену приступачности које би требало да стоје на сајту као и могућност да се прочитају коментари посетилаца.

239. Да ли су запослени похађали обуку о начину на који се треба обратити и остварити комуникацију са особом с инвалидитетом?

- а) да
- б) не

2.2.4.1 Тоалет

240. Да ли постоји ознака приступачности на вратима тоалета?

- а) да
- б) не

241. Да ли су знакови и легенде на тоалету написани и на Брајевом писму?

- а) да
- б) не

242. Колика је ширина коридора који води до тоалета?

243. Колика је ширина светлог отвора врата?

244. Колики је слободан простор за маневрисање колицима?

245. Како се отварају врата тоалета?

- а) ка унутра
- б) ка споља
- в) аутоматски

246. Да ли се врата отварају с лакоћом?

- а) да
- б) не

247. Ако је одговор на претходно питање ДА заокружите на који начин

- а) кваком
- б) ручком
- в) притиском на дугме/тастер
- д) аутоматски
- е) нешто друго _____

248. Да ли на вратима постоји праг?

- а) да
- б) не

249. Уколико је одговор на претходно питање ДА, унесите висину прага.

250. Да ли у тоалету постоји алармни уређај?

- а) да
- б) не

251. Уколико је одговор на претходно питање потврдан, какав је алармни уређај (за СОС позив)?

- а) с прекидачем на притисак
- б) с врпцом за повлачење

252. На којој је висини алармни уређај (за СОС позив)?

253. Да ли се врата аутоматски отварају ако се употреби алармни уређај?

- а) да
- б) не

254. Колика је ширина употребног простора испред умиваоника?

Напомена:

Ширина употребног простора испред умиваоника треба да буде најмање 90 цм?
Члан 20. Правилника

255. Да ли постоји конзолни умиваоник?

- а) да
- б) не

256. Које је ширине (конзолни) умиваоник?

257. На којој је висини (конзолни) умиваоник?

258. Где је смештен сифон за (конзолни) умиваоник?

- а) у зид
- б) уз зид
- в) друго

Напомена:

Конзолни умиваоник треба да буде ширине најмање 50 цм на висини од 80 цм, са сифоном смештеним у или уз зид; Члан 20. Правилника

259. Каква славина је изнад умиваоника?

- а) једноручна
- б) с уграђеним сензором
- в) нешто друго

260. Да ли изнад лавабоа постоји нагнуто заокретно огледало?

- а) да
- б) не

261. Уколико је одговор на претходно питање ДА на којој висини се налази?

Напомена:

Нагнуто заокренуто огледало треба да буде постављено доњом ивицом на висини од 100 цм Члан 20. Правилника

262. Да ли постоји бар један рукохват поред умиваоника?

- а) на
- б) не

263. Уколико је одговор на претходно питање ДА на којој висини од пода се налази рукохват?

264. Да ли је омогућен несметан прилазак инвалидских колица WC шољи бар са једне бочне стране?

- а) да
- б) не

Препорука:

WC шоља треба да има довољно простора са стране за прилазак инвалидских колица (80-120 цм) односно не сме бити завучена између два зида; на линији кретања корисника инвалидских колица не смеју се налазити санитарije попут лавабоа, туш кабине, писоара, и осталог тоалетног мобилијара што би онемогућило прилаз корисника до WC шоље; WC шоља не сме бити подигнута на озиданом постољу. Стандардна висина WC шоље одговара већини корисника.

265. Каква је WC шоља?

- а) са одводом у зид (балтик шоља),
- б) са одводом у под (симплон шоља)
- в) конзолна WC шоља

266. Колика је висина (конзолног типа) WC шоље заједно с даском за седење висине од подних плочица до горње ивице даске WC шоље?

Напомена

WC шоља треба да буде конзолног типа заједно с даском за седење висине од 45 цм до 50 цм. Уз WC шољу предвиђена су два држача за руке дужине 90 цм, постављена на зид у распону висине од 80 цм до 90 цм изнад површине пода; Члан 20. Правилника

267. Да ли је могуће на WC шољу поставити адаптер – мобилну гумену или пластичну даску висине од 5 цм до 20 цм која се ставља по потреби корисника?

- а) да
- б) не

Препорука

Адаптер може да превазиђе проблем ниско постављене шоље или се може користити ако кориснику више одговара због сигурности седења; овај адаптер је нарочито користан особама које имају вишак килограма као и особама које су ломиле кук или карлицу, имају декубите и слично. Гумирани адаптери нису клизави и повећавају стабилност седења корисника када је мокро или када се тушира седећи на шољи..

268. На којој висини изнад површине пода је постављен покретач уређаја за испуштање воде у WC шољу?

Напомена

Покретач уређаја за испуштање воде у WC шкољку треба да буде постављен на висини од 70 цм изнад површине пода, или да постоји изведено сензорско испуштање воде у WC шољу; Члан 20. Правилника

269. Да ли су са обе стране шоље постављени рукохвати?

- а) да
- б) не

270. Да ли је бар један рукохват преклопни дворучни?

- а) да
- б) не

271. Уколико има руковата, које су дужине?

272. Уколико има руковата, које су висине?

_____;

Напомена

Уз WC шољу предвиђена су два држача за руке дужине 90 цм. постављена на зид у распону висине од 80 цм до 90 цм изнад површине пода; Члан 20. Правилника

273. Која је удаљеност рукохвата, мерено од бочне стране горњег дела WC шоље до зида?

фиксни _____; преклопни _____

Препорука

Удаљеност рукохвата, мерено од бочне стране горњег дела WC шоље до зида не треба да буде већа од 20 цм.

274. Ако је раздаљина од зида до ивице WC шоље већа од 20 цм да ли постоји рукохват који је постављен на зид иза WC шоље на висини од 90 цм дужине 90 цм а удаљен од WC шоље по ширини не већој од 20 цм?

а) да

б) не

Препорука

Растојање између бочне горње ивице WC шоље и рукохвата постављеног на бочни зид, мерећи по ширини, не сме бити веће од 20 цм. Ако је удаљеност WC шоље од зида већа од 20 цм онда је потребно приближити рукохват ка WC шољи и тако што ће бити фиксиран на зид иза шоље. Висина постављања рукохвата је на 80 до 90 цм од пода и дужине 90 цм. Ако је држач-рукохват на већој удаљености од 20 цм од бочне ивице WC шоље онда он губи функцију коју има, јер кориснику инвалидских колица не омогућава да се безбедно ослони на њега у тренутку пребацивања са инвалидских колица на шољу и тај трансфер постаје опасан и несигуран. Он треба да буде, по ширини, постављен највише 20 цм удаљености од горње бочне ивице WC шоље.

275. Дали у близини угоститељског објекта за исхрану и пиће постоји приступачан јавни тоалет?

а) да

б) не

276. Уколико је одговор на претходно питање ДА, колика је удаљеност јавног тоалета који је приступачан особама с инвалидитетом?

277. Да ли у близини угоститељског објекта за исхрану и пиће постоји приступачан јавни тоалет у оквиру тржног центра?

а) да

б) не

278. Уколико је одговор на претходно питање ДА, колика је удаљеност тржног центра у ком постоји тоалет приступачан особама с инвалидитетом?

2.2.5 Башта/тераса угоститељског објекта за исхрану и пиће

279. Да ли прилаз до терасе/баште објекат има препреке (степеник, нагле промена нивоа, ивичњак и стрми успон) за особе које користе колица, ходалице или друга помагала за кретање?

- а) да
- б) не

280. Уколико је одговор на претходно питање ДА колика је висинска разлика?

281. Како је савладана висинска разлика ако је има?

- а) коса раван
- б) рампа: ширина _____; нагиб _____; дужина _____;

Да ли постоје рукохвати?

- а) да
- б) не
- в) подизна платформа

Да ли је чиста и функционална?

- а) да
- б) не
- г) косо подизна склопива платформа
- д) лифт
- ђ) препрека није савладана
- е) питање није релевантно за тип објекта

282. Да ли за долазак до баште/терасе постоје врата?

- а) да
- б) не

283. Уколико је одговор на претходно питање ДА колика је ширина врата?

284. Да ли постоји праг?

- а) да
- б) не

285. Уколико је одговор на претходно питање ДА упишите висину прага

286. Упишите ширину прага.

287. Колика је ширина између столова?

288. Да ли су уз столове постављене

- а) Фиксне клупе
- б) Столице које се лако померају
- в) нешто друго

289. Какви су столови у ресторану/кафеу/посластичарници?

- а) Фиксни
- б) Мобилни
- в) Шанк столови
- г) Подесиви

290. Која је висина столова?

291. Која је ширина столова?

292. Која је дубина столова?

293. Да ли се од баште до приступачног тоалета долази без препрека?

- а) да
- б) не

2.3 Процена приступачности туристичке агенције

2.3.1 Места за паркирање испред улаза у туристичку агенцију и прилаз

294. Да ли постоји обележено паркинг место вертикалном и хоризонталном сигнализацијом за особе са инвалидитетом испред улаза у туристичку агенцију?

- а) да
- б) не

295. Ако је одговор на претходно питање ДА, колико места је обележено

(унети број)

Ако је одговор ДА, унесите дужину и ширину паркинг места дужина:

_____ цм; ширина: _____ цм

296. Да ли паркинг место има директну пешачку везу између пројектованог слободног простора за маневар и најближе пешачке стазе, без изласка на коловоз?

- а) да
- б) не

297. Да ли постоји означено поље за излазак возача/особе са инвалидитетом из возила?

- а) да
- б) не

Напомена:

Приступачно паркинг место је посебно означено (вертикалном и хоризонталном сигнализацијом) као резервисано за особе са инвалидитетом, са означеним пољем за излазак возача са инвалидитетом и спуштеним ивичњаком на месту преласка на тротоар. Најмања укупна површина места за паркирање возила која користе особе са инвалидитетом износи 370 цм x 480 цм/ Детаљи се налазе у Правилнику, члан 36.

298. Да ли прилаз до улаза у објекат са јавне површине има препреке (степеник, нагле промена нивоа, ивичњак и стрми успон) за особе које користе колица, ходалице или друга помагала за кретање?

- а) да
- б) не

Напомена:

Свака разлика у висини на путу до објекта већа од 5 цм може бити препрека за несметано кретање. Члан 6 Правилника

299. Уколико је одговор на претходно питање ДА колика је висинска разлика?

300. Како је савладана висинска разлика ако је има?

- а) коса равна
- б) рампа: ширина _____; нагиб _____; дужина _____;

Да ли постоје рукохвати?

- а) да
- б) не
- в) подизна платформа

Да ли је чиста и функционална?

- а) да
- б) не
- г) косо подизна склопива платформа

- д) лифт
- ђ) препрека није савладана
- е) питање није релевантно за тип објекта

301. Да ли прилаз од приступачног паркинг места до улаза у објекат има препреке (степеник, нагле промена нивоа, ивичњак и стрми успон) за особе које користе колица, ходалице или друга помагала за кретање?

- а) да
- б) не

302. Уколико је одговор на претходно питање ДА колика је висинска разлика?

303. Како је савладана висинска разлика ако је има?

- а) коса раван
- б) рампа: ширина _____; нагиб _____; дужина _____;

Да ли постоје рукохвати?

- а) да
- б) не
- в) подизна платформа

Да ли је чиста и функционална?

- а) да
- б) не
- г) косо подизна склопива платформа
- д) лифт
- ђ) препрека није савладана
- е) питање није релевантно за тип објекта

2.3.2 Улаз у туристичку агенцију

304. Измерите и упишите ширину улазних врата: _____

Напомена:

Да би неко ко користи помагала за кретање могао несметано да уђе у објекат потребно је да светла ширина улазних врата буде најмање 90 до 210 цм. Детаље погледати у члану 13. Правилника.

305. Да ли улазна врата имају праг?

- а) да
- б) не

306. Ако је одговор на претходно питање ДА, упишите висину прага

307. Да ли се врата отварају с лакоћом?

- а) да
- б) не

308. Ако је одговор на претходно питање ДА заокружите на који начин

- а) кваком
- б) ручком
- в) притиском на дугме/тастер
- г) аутоматски
- д) нешто друго _____

2.3.3 Унутрашњост туристичке агенције

309. Која је ширина ходника и пролаза од улаза до дела где се корисницима пружају информације?

310. Да ли постоје тактилне стазе за кретање слепих и слабовидих особа?

- а) да
- б) не

311. Да ли је дозвољен улаз псима водичима/помагачима?

- а) да
- б) не

312. Да ли ходници и коридори имају нагибе – стрме падове или степенице?

- а) да
- б) не
- в) питање није релевантно за тип објекта

313. Уколико је одговор на претходно питање ДА, како је савладана висинска разлика?

- а) коса равна
- б) рампа: ширина _____; нагиб _____; дужина _____;

Да ли постоје рукохвати?

- а) да
- б) не
- в) подизна платформа

Да ли је чиста и функционална?

- а) да

- б) не
- г) косо подизна склопива платформа
- д) лифт
- ђ) препрека није савладана
- е) питање није релевантно за тип објекта

314. Да ли је унутрашњост туристичке агенције у једној етажи?

- а) да
- б) не

315. Уколико је одговор на претходно питање НЕ, на који начин се долази до осталих спратова?

- а) коса раван
- б) рампа: ширина _____; нагиб _____; дужина _____;

Да ли постоје рукохвати?

- а) да
- б) не
- в) подизна платформа

Да ли је чиста и функционална?

- а) да
- б) не
- г) косо подизна склопива платформа
- д) лифт
- ђ) препрека није савладана
- е) питање није релевантно за тип објекта

2.3.4 Инфо – пулт / Информације

316. Колика је висина инфо пулта?

Напомена

Рецепција/пулт треба да буде у висини до 80 цм како би особе које користе колица, могле да попуне регистрационе формуларе и изврше регистрацију.

Члан 28. Правилника

317. На којој висини су изложени штампани материјали и туристичке понуде изложене?

318. Да ли на инфо – пулту постоји индукциона петља за амплификацију говора?

- а) да
- б) не

319. Да ли су запослени похађали обуку о начину на који се треба обратити и остварити комуникацију са особом с инвалидитетом?

- а) да
- б) не

320. Да ли особље које ради на пружању информација познаје знаковни језик у мери која је неопходна да глувој особи пружи информацију?

- а) да
- б) не

321. Да ли особље које ради на резервацији има спремну информацију о приступачним туристичким понудама укључујући специфичне информације ?

- а) да
- б) не

322. Да ли је обезбеђен таблет за комуникацију са глувом особом преко преводилачког сервиса?

- а) да
- б) не

323. Да ли су рекламни материјали и штампане туристичке понуде направљене на Брајевом писму?

- а) да
- б) не

324. Да ли туристичка организација има у понуди локалне садржаје који су приступачни особама са инвалидитетом? (кратки излети, туристичко разгледање и слично)

- а) да
- б) не

325. Да ли туристичка агенција има приступачну веб страницу на којој се налазе информације о приступачности туристичких понуда које су приступачне особама са инвалидитетом?

- а) да
- б) не

Закључак

Рад на методологији пружио је детаљан увид у то колико је знања потребно да се у оквиру неког објекта обезбеди потпуна приступачност до нивоа да сви могу да приђу објекту, у њега уђу, добију приступачне информације и користе све услуге и садржаје које објекат нуди, у складу са наменом. Методологија ће показати свој потпуни значај у практичној примени, када се буде вршила оцена приступачности туристичких објеката за смештај и исхрану и туристичких агенција на Златибору.

Узимајући у обзир обим и количину питања, пажљиво припремљен одговор на свако од њих пружиће јасан увид у затечено стање и уједно дати смернице за даљи рад на унапређењу приступачности конкретног објекта. Идеја није да се угоститељи обесхрабре, већ да је примењују у мери која је сразмерна њиховим капацитетима, али која води ка сталном унапређењу приступачности. Она се може примењивати у сегментима, у односу на део који се процењује и за који се испостави да је најургентнији за интервенцију.

Оно што је сигурно, активности којима се постиже приступачност угоститељских објеката доводе до повећања броја корисника, што последично као резултат даје повећан профит. Улагање у приступачност није трошак, већ дугорочна инвестиција која је, извесно, исплатива.

Извори:

1. Закон о потврђивању Конвенције о правима особа са инвалидитетом (“Сл. гласник РС - Међународни уговори”, бр. 42/2009)
2. Закон о туризму (“Сл. гласник РС”, бр. 17/2019)
3. Закон о угоститељству (“Сл. гласник РС”, бр. 17/2019)
4. Закон о планирању и изградњи (“Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020 и 52/2021)
5. Закон о забрани дискриминације (“Сл. гласник РС”, бр. 22/2009 и 52/2021)
6. Закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом (“Сл. гласник РС”, бр. 33/2006 и 13/2016)
7. Правилник о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама (“Сл. гласник РС”, бр. 22/2015)
8. Правилник о условима и начину обављања угоститељске делатности, начину пружања угоститељских услуга, разврставању угоститељских објеката и минимално техничким условима за уређење и опремање угоститељских објеката (“Сл. гласник РС”, бр. 48/2012 и 58/2016)
9. Guidance on the 2010 ADA Standards for Accessible Design , преузето са: <https://www.ada.gov/regs2010/2010ADAStandards/Guidance2010ADAstandards.htm>
10. 2010 ADA Standards for Accessible Design, преузето са: https://www.ada.gov/regs2010/2010ADAStandards/2010ADAStandards_prt.pdf
11. European Accessibility Act, преузето са: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1202>

Објекти и локације на фотографијама које су приказане у овој публикацији су:

Elixír Medical Wellness Hotel, Mórahalom

Бања Eržebet, Mórahalom

Тржни центар Big Fashion у Београду

UDRUŽENJE GRAĐANA
**INKLUZIJA OSOBA
SA INVALIDITETOM**
- ZLATIBOR -